

Võrguajastu meedia (TÜ.25.03.06)

Kursuse maht: 2 EAP, 12 kontakttundi, 40 tundi iseseisvat tööd

Kursuse nimi inglise keeles: Media in the Network Society

Kursuse õppejõud: Hele-Maria Kangro (MA) helemariakangro@gmail.com,
Hanna Roll (MA), Tarmo Uustalu (PhD).

Hindamine: mitteeristav

Õpiväljundid.

Õppeaine lõpuks üliõpilane

- suudab analüüsida võrguühiskonna arenguid ja probleemkohti;
- mõtestab koguduse ja kogukonna võimalusi ning väljakutseid võrgustunud ühiskonnas
- oskab kasutada vähemalt 2 tehisaru tööriista koguduse ja meedia kontekstis ning hinnata kriitiliselt nende väljundi usaldusväärsust
- märkab tänapäevase meediakasutaja hingeoidlikke vajadusi ning oskab neid seostada koguduse tegevusega

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamismeetodid	Tähtaeg	Hindamiskriteeriumid
Tudeng valib ühe sotsiaalmeedia kasutusega seotud hingeoidliku probleemi, kirjutab usukaugele inimesele kõneka videoteksti ja vormistab (filmib, vajadusel monteerib) selle videoks.	19.11.2026	1. Tudeng on suhelnud video teemal oma kodukoguduse* pastoriga ja arutanud, kuidas saab kogudus toetada inimest selliste probleemidega. *Kodukoguduse puudumisel oma kodule geograafiliselt lähima EKB Liidu koguduse pastoriga. 2. Video tekstis on adresseeritud usukauget inimest ning esitletud, kuidas kogudus saab teda toetada. 3. Video teksti pikkus on 100-250 sõna, video enda pikkus max 2 minutit. 4. Video on filmitud kas tudengist endast või on kasutatud muid visuaale. Tekst on videole lisatud ka subtiitritena, et sobiks vaatamiseks ilma hääleta. 5. Video on tähtajaks üles laetud Google Drive'i või muusse pilveteenusesse ning jagatud õppejõuga helemariakangro@gmail.com. Tähtajast üle minna tohib ainult õppejõuga sõlmitud erikokkuleppel.
AI-logi (tehisaru praktiline kasutus)	30.01.2027	Tudeng on kasutanud vähemalt 2 tehisaru tööriista ja lahendanud kummagagi ühe koguduse/meedia kontekstiga seotud ülesande. Tudeng on koostanud AI-logi (300–500 sõna või täidetud vorm), milles nimetab kasutatud tööriista ja ülesanded, kirjeldab vähemalt üht tabatud

		viga/hallutsinatsiooni ja selle kontrollimist ning mõtiskleb lühidalt, mida koguduse töös AI-le usaldada ja mida mitte. Arvestatud: mõlemad tööriistad kasutatud ning vähemalt üks viga teadlikult tuvastatud ja kontrollitud.
--	--	--

Lõpphinne kujunemine

Õppeaine hinne on mitmeeristav (arvestatud/mittearvestatud).

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Iseseisev töö	Kontaktõpe	Kontaktõppe sisu ja meetodid
Lugeda etteantud osa N.Jonesi raamatust, H.-M. Kangro magistritööst alapeatükk 1.3 "Sotsiaalmeedia: kasutajate harjumused ja ohud" lk 16-20 ning V. Pihli bakalaureusetööst lk 11-14 ja 28-36. Lugeda, kirjutada endale välja sotsiaalmeedia kasutusega seotud probleemid (nuti- ja pornograafiasõltuvus, impulsiivsus, kohustuste edasilükkamine jms).	Tähtaeg 18.09.2026.	
	19.09.2026 13.30-15 ja 15.15-16.00	Koguduse võimalused ja väljakutsed sotsiaalmeedias. Meediatöö ja hingehoiu kokkupuutekohad. (Hele-Maria Kangro)
Teha kodutööna sotsiaalmeediasse sobilik video, mis adresseeriks sotsiaalmeedia kasutuse mõnd halba külge ning praktilist ja päriselt olemasolevat viisi, kuidas kohalik kogudus saaks inimest selles osas aidata.	Tähtaeg 19.11.2026	
Kodutööde esitlus	videokõnes novembris (aeg lepitakse 19.09 loengus kokku)	
	20.11.2026 11-12.30 ja 13.30-15	Tehisaru praktika (Hanna Roll) Eesmärk: Tudeng oskab kasutada vähemalt kahte AI-tööriista koguduse meedia- ja kommunikatsioonitöös ning suhtub nende väljundisse kriitiliselt.

		Plokk 1 (11–12.30): Alused ja keelemudelid. Mis on generatiivne AI ja miks see eksib (hallutsinatsioonid, väljamõeldud viited, kallutatus, andmeprivaatsus). Harjutus: sama küsimus mitmesse keelemudelisse (Claude, ChatGPT, Gemini), vastuste võrdlemine ja faktide/viidete kontroll koguduse näitel (nt postituse või kuulutuse mustand). Allikapõhine töö Perplexity ja NotebookLLMiga. Plokk 2 (13.30–15): Visuaal, video ja vastutustundlik kasutus. Canva Magic Studio veed.io ja teised visuaalgeneratiivsed tööriistad. Lõpparutelu: läbipaistvus, eesti keele kvaliteet ja see, mida koguduses ei tohiks AI-le delegeerida. Tutvustatavad tööriistad: keelemudelid (Claude, ChatGPT, Gemini) ning Perplexity ja NotebookLM (allikapõhine töö); Canva Magic Studio (kujundus, pilt, tekst); veed.io (subtiitrid, transkriptsioon, tekst-videos); arutelumaterjalina HeyGen/Synthesia (AI-esineja). NB! Tööriistad on tugevaimad inglise keeles – eestikeelne väljund tuleb alati üle kontrollida.
Tudeng valib sessioonil tutvustatud tööriistadest vähemalt kaks ja lahendab kummagagi ühe koguduse kontekstiga seotud ülesande (nt postituse mustand ja visuaal või helilõigu subtiitrid). Töö käigus märkab ja paneb kirja vähemalt ühe vea/hallutsinatsiooni ning selle, kuidas ta seda kontrollis. Tulemused vormistab AI-logiks (vt hindamine).	Tähtaeg 30.01.2027	

	16.01.2027 kl 13.30-15 ja 15.15-16.45	Võrguajastu olemus. Suurandmed, privaatsus ja jälgimine. Tehisaru vs ühiskond, tehisaru arendamise ja kasutamise reguleerimine, tehisaru kui "eksistentsiaalne risk" (Tarmo Uustalu)
		<i>Õppeaine läheb lukku 28.02.2027.</i>

Kohustuslik kirjandus

Jones, Nona. From Social Media to Social Ministry: a Guide to Digital Discipleship. (Michigan: Zondervan Reflective, 2020).

Kangro, Hele-Maria. "Sotsiaalmeedia roll EKB Liidu koguduste kommunikatsioonis: pastorite hoiakud ja praktika", magistritöö. (Tallinn: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2025). Lk 16-20.

Pihl, Valtrik. "Pornograafia probleem ja selle käsitlemine Eesti vabakogudustes", bakalaureusetöö. (Tallinn: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2026). Lk 11-14 ja 28-36.

Soovituslik kirjandus

Tambaum, Karin-Liis. „Digiturunduse võimalused Oleviste koguduse näitel“, magistrieksamit juhtumianalüüs. (Tartu: Tartu Ülikool 2024).

Williams, Allen. "Social Media: A Tool for Discipleship", doktoritöö (Lynchburg: Liberty University, 2023).